

UTVECKLINGSPLAN FÖR DE AREELLA NÄRINGARNA I VINGÅKERSBYGDEN

Vision:

"Att kommunen uppmärksammar och tar hänsyn till de särskilda förutsättningar som präglar företagande inom de areella näringarna."

VARFÖR EN UTVECKLINGSPLAN?

Detta är ett dokument som syftar till att det som bestäms i dialog med kommunen inte glöms bort utan blir en viktig del i kommunens arbete med näringsliv och landsbygdsutveckling. Utvecklingsplanen är ett underlag till den övergripande kommunala utvecklings- och serviceplanen. Förslaget till denna arbetas fram av Lokalt utvecklingsforum (LUF) bestående av tjänstepersoner på kommunen och representanter från olika utvecklingsgrupper runt om i Vingåkersbygden. Förslaget ska sedan behandlas av kommunfullmäktige som i slutändan beslutar om den ska antas och därmed förverkligas.

Många i samhället ser gärna att det framöver sker en ökning av livsmedelsproduktionen i Sverige. Det är en uttalad vision för den svenska livsmedelsstrategin som antagits av riksdagen. Det viktigaste för att bibehålla arealen åkermark som brukas idag är att lantbrukare kan bedriva och utveckla sina verksamheter långsiktigt.

Areell näring – arealbunden näringsgren som är primärt baserad på markens eller vattnets produktionsförmåga; avser vanligen jordbruk, skogsbruk, renkötsel och yrkesfiske. www.ne.se

April 2022

SÅ HAR PLANEN TAGITS FRAM

Genom möten och workshops tillsammans med företrädare för kommunen och arbetsgruppen för de areella näringarna har utvecklingsförslag kommit fram, liksom förslag på hur arbetet kan organiseras.

Utvecklingsplanen bör sedan på något vis, exempelvis genom LRF:s kontaktnät, nå ut så att så många som möjligt som är verksamma på landsbygden i Vingåkers kommun inom de areella näringarna får möjlighet att tycka till om utvecklingsplanen.

ORGANISERING

Det är viktigt för kommunens arbete med samhällsutveckling att ha en bra dialog med företagare inom de areella näringarna. Det är också viktigt att de som är verksamma företagare inom branschen har en möjlighet att påverka utvecklingen i Vingåkersbygden, så att det i framtiden finns goda möjligheter att bedriva lantbruk här.

Under de processer och möten som genomförts har det framkommit önskemål om att ha en bättre dialog med kommunen, helt enkelt eftersom det då blir möjligt att lämna åsikter och synpunkter på kommunens planer och projekt.

Ett system för kontinuerlig avstämning och dialog arbetas därför fram och får utvecklas med tiden allteftersom gruppens syfte och funktioner utvecklas. I dagsläget används den befintliga styrelsen för LRF:s kommungrupp i Vingåker som dialogpart och deras kanaler kan användas för att nå så många yrkesverksamma inom de areella näringarna i Vingåkersbygden som möjligt.

PRIORITERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN

Följande punkter beskriver de prioriterade utvecklingsområdena för den areella näringen i Vingåkersbygden.

1. VÄGAR

Vägar genom tätorten.

Utveckla dialogen med kommunens trafikingenjör med anledning av trafiken som leds genom tätorten, vilken påverkar den areella näringen.

Vägarna på landsbygden.

Det är önskvärt att, genom samverkan med kommunen, arbeta för bättre vägar på landsbygden. Arbetet skulle förslagsvis dels bestå av en karttjänst som visar vem som är väghållare, är ansvarig för tex snöröjning och skick, dels kontaktuppgifter till ansvarig person/företag. Karttjänsten hittas på kommunens hemsida. Detta skulle även kompletteras med en inventering av vägarna på landsbygden som de areella näringarna bidrar med. Synpunkter skickas till landsbygdsutvecklaren som ser till att frågan besvaras, återkopplar detta till gruppen samt samlar synpunkterna i ett gemensamt dokument. Dokumentet bör publiceras på kommunens hemsida. Kan kommunen tillsammans med de areella näringarna samarbeta med den här frågan uppnås en högre vägkvalité, vilket i sin tur lockar fler att bosätta sig på landsbygden.

2. KOLLEKTIVTRAFIK

För personer som bor på landsbygden är det viktigt att säkra så att (skol)busstrafiken inom kommunen fortsatt kopplar samman orterna. Det är även av intresse att säkra kollektivtrafiken mellan kommuner och över länsgränsen till Örebro.

Anropsstyrd busstrafik

Det finns anropsstyrd busstrafik i Vingåkers kommun. Det vore intressant att få mer information om detta samt att använda det mer.

Trafikflödet på storgatan.

Det vore önskvärt att Henalavägen kopplas samman och att vägen eventuellt även kopplas samman med rv 52.

3. HITTA SÄTT FÖR ATT BÄTTRE KUNNA MÖTA KOMMUNENS EFTERFRÅGAN PÅ LOKAL MAT

Försäljning av viltkött till de offentliga köken

Det finns mycket vilt (främst hjort och vildsvin) i Vingåkersbygden och många lantbrukare är även jägare. Det vore önskvärt att etablera dialog för att tillvarata större andel lokalt viltkött i de offentliga köken. För att göra detta behöver en dialog upprättas för att alla parter ska känna till vad som gäller och vad vi tillsammans kan göra. Viktiga frågor bedöms vara:

- Finns det kommunala lokaler dit slaktkroppar kan levereras/hängas/tas omhand?
- Finns resurser (kompetens och tid) inom kommunen att ta hand om slaktkroppar?
- Vilket regelverk gäller vid omhändertagandet av viltkött?
- Är det olika regelverk för hjort och vildsvin?
- Är det skillnader i regelverket för försäljning av tamdjur och vilt till kommunen?
Går det att dra in på kostnader för slakt kan priset per slaktkropp sänkas.

Samverkan med kommun och näringsliv

Det finns ett uttalat behov av ett lite mindre, lokalt slakteri i Vingåkersbygden. Tillgången till ett slakteri skulle underlätta de strikta regler som måste följas vid slakt av lantbruksdjur (framförallt vid försäljning till offentliga kök). Tidigare har en livsmedelsaffär i Vingåker styckat själv. Vore det möjligt att tillsammans med kommunen och näringslivet hitta former för samordning av slakt och på så vis lyfta och kommunicera det lokalproducerade köttet till konsumenterna (tex tydligare skyltning i butikerna, informationskampanjer etc)?

Alternativt att tillsammans jobba för att ett mindre slakteri ska etablera sig i Vingåkersbygden.

4. ATT ARBETA MED LIVSMEDELSSTRATEGIN PÅ LOKAL NIVÅ

Den regionala livsmedelsstrategin

Stärka samverkan med kommunen och den areella näringen. Den areella näringen vill vara en naturlig dialogpart i framtagandet av Vingåker kommuns handlingsplan kopplat till den regionala livsmedelsstrategin. Genom att vara en dialogpart stärks samarbetet och ännu mer förankrade insatser kan planeras och genomföras.

Match-making

Medverka till att ta fram rutiner och genomföra insatser för att erbjuda match-making mellan personer med tillgång till råvaror och personer med intresse för att förädla dessa. Till exempel en mjölkproducent och en person som vill ysta egen ost. Finns det personer som är intresserade av detta assisterar utvecklingsgruppen med kontakter till lämpliga lantbrukare.

(Det är intressant att ta ett större grepp om detta genom att titta på frågor som kopplar an till sysselsättningsgrad och att söka extern finansiering. Det kan även koppla an till ändamålsenliga, tomma lokaler för att bilda en livsmedelshub samt samarbeten med livsmedelsaffärer i Vingåker.)

5. VATTENFÖRUTSÄTTNINGAR

Att kommunerna är synkade över gränserna vad gäller vattenfrågor. Löpande dialog om direktivet förändras och de areella näringarnas förutsättningar.

6. KUNNA STYCKA AV TOMTER

Förbättra dialogen med kommunen i frågan om att bygga på egen mark. Frågor som bedöms vara viktiga i ett första skede av dialogen är:

- Tydligare samverkan om vilka platser som är lämpliga att bygga på. Information om LIS-områden, detaljplaner och strandskydd.
- Hur kan den areella näringen jobba med frågan framöver?
- Och hur kan enskilda personer bygga ett hus på egen mark?

7. UPPRÄTTA ETT SAMARBETE MED KOMMUNENS MILJÖKONTOR

Exempelvis bjuder Nyköping in lantbrukare som ska inspekteras det kommande år på en genomgång där det informeras om nya miljöregler. Genom sådana träffar kan den areella näringen jobba mer proaktivt och dialogen med miljöinspektörerna stärkas. Även övriga lantbrukare som inte har en planerad kontroll just det året bör få närvara om de vill. Mötet

April 2022

behöver vara tidigt på året, gärna i januari/februari. Önskvärt att det under mötet går att boka in ett ungefärligt tidsspänn inom vilken ens kontroll ska genomföras under.

VIKTIGA OMRÅDEN FRÅN KOMMUNENS SIDA

1. Att kunna komma i kontakt med lantbrukare och markägare för att få inspel till arbetet med den nya översiktsplanen.
 - a. Var ska det byggas? Var ska det absolut inte byggas? Hur bedömer vi värdet på jordbruksmark?
 - b. En natur- och friluftslivsstrategi tas fram, som en del av den nya översiktsplanen. Vad är viktigt för kommunen att tänka på i detta arbete, som berör de som är verksamma inom de areella näringarna?